

Laidiens: 18.04.2001., Nr. 60

Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.163

Rīgā 2001.gada 10.aprīlī (prot. Nr.17, 7.§)

Noteikumi par iekārtām, kurās tiek izmantots gāzveida kurināmais

Izdoti saskaņā ar likuma "Par atbilstības novērtēšanu" 7.pantu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka būtiskās prasības iekārtām, kurās izmanto gāzveida kurināmo (turpmāk — gāzes iekārtas), un prasību ievērošanas uzraudzības mehānismu, kā arī gāzes iekārtu atbilstības novērtēšanas kārtību, lai gāzes iekārtas neradītu draudus cilvēkam un videi.

2. Šie noteikumi attiecas uz gāzes iekārtām, kurās izmanto gāzveida kurināmo (jebkuru degvielu, kas 10-5 paskālu (1 bar) augstā spiedienā un 15 °C temperatūrā atrodas gāzveida agregātstāvoklī) un kuras ir:

2.1. iekārtas ēdiena gatavošanai, ūdens sildīšanai un telpu apkurei;

2.2. saldēšanas iekārtas;

2.3. mazgāšanas mašīnas un līdzīgas iekārtas, kurās ūdens maksimālā temperatūra nepārsniedz 105 °C;

2.4. apgaismes iekārtas;

2.5. gāzes iekārtu drošības, kontroles un regulēšanas iekārtas vai gāzes iekārtu piederumi (turpmāk — gāzes iekārtu piederumi).

3. Gāzes iekārtas projektējamās un izgatavojamās atbilstoši šo noteikumu 6.nodaļā minētajām būtiskajām drošības prasībām, lai tās:

3.1. varētu uzstādīt, lietot un regulāri apkāpot saskaņā ar ražotāja instrukcijām;

3.2. precīzi kalpotu paredzētajam mērķim;

3.3. būtu droši lietojamas paredzamajās gāzes kvalitātes robežās un gāzes padeves spiediena svārstībās.

4. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka bezpeļņas organizācijai valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas standarts" adaptējamo standartu sarakstu.

5. Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas standarts" iesniedz publicēšanai laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" to Latvijas nacionālo standartu un Eiropas Savienības harmonizēto standartu sarakstu, kurus var piemērot šo noteikumu 6.nodaļā minēto būtisko drošības prasību izpildei (turpmāk — piemērojamais standarts).

6. Gāzes iekārtas tiek uzskatītas par atbilstošām šo noteikumu 6.nodaļā minētajām būtiskajām drošības prasībām, ja tās izgatavotas saskaņā ar piemērojamos standartos noteiktajām prasībām un šo prasību izpilde ir apliecināta šo noteikumu 2.nodaļā noteiktajā kārtībā.

7. Ekonomikas ministrija iesniedz Ministru kabinetā priekšlikumus par kompetentu atbilstības novērtēšanas institūciju pilnvarošanu gāzes iekārtu novērtēšanai atbilstoši šo noteikumu prasībām.

8. Ministru kabinets pilnvaro atbilstības novērtēšanas institūciju (turpmāk — pilnvarotā institūcija) novērtēt gāzes iekārtu atbilstību, ja tā nodrošina šādu minimālo prasību izpildi:

8.1. pilnvarotās institūcijas rīcībā ir atbilstošs personāls un tehniskais aprīkojums, lai varētu pienācīgi veikt tehniskos un administratīvos uzdevumus, kas saistīti ar pārbaudzi un uzraudzības procedūrām;

8.2. personālam, kas atbild par pārbaudēm, ir:

8.2.1. atbilstoša profesionālā un tehniskā sagatavotība;

8.2.2. pietiekamas zināšanas par pārbaudes procedūrām un pieredze pārbaudzi veikšanā;

8.2.3. iemaņas pārskatu, ziņojumu un sertifikātu noformēšanā;

8.2.4. atalgojums, kas nav atkarīgs no pārbaudzi vai testu apjoma un rezultātiem;

8.3. pilnvarotā institūcija (arī tās vadītājs un personāls), kas ir atbildīga par gāzes iekārtu atbilstības novērtēšanu, nav šo iekārtu projektētāja, izgatavotāja, piegādātāja, uzstādītāja vai lietotāja, vai šo personu pilnvarota pārstāve. Tā ir brīva no jebkādas (arī finansiālas) ietekmes, kas var ietekmēt lēmumu vai pārbaudes rezultātus. Īpaši tas attiecas uz novērtēšanas rezultātos ieinteresētajām personām. Apmaiņa ar tehnisko informāciju starp ražotāju, tā pilnvaroto pārstāvi vai importētāju un pilnvaroto institūciju ir atļauta;

8.4. pilnvarotās institūcijas personāls ievēro konfidencialitāti un neizpauž informāciju, ko tas ieguvis, pildot darba uzdevumus, izņemot to informāciju, kuru oficiāli pieprasa iestādes, kas saskaņā ar šiem noteikumiem un citiem normatīvajiem aktiem uzrauga un kontrolē gāzes iekārtas;

8.5. pilnvarotā institūcija ir apdrošinājusi savu civiltiesisko atbildību attiecībā uz tā darba rezultātiem, kuru tā ir pilnvarota veikt.

9. Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs, kas novērtējis pilnvarotās institūcijas kompetenci, periodiski pārbauda šo noteikumu 8.punktā minēto prasību izpildi.

2. Atbilstības apliecināšanas

procedūras

10. Gāzes iekārtas, kas izgatavotas vienā eksemplārā vai nelielā sērijā (līdz 10 eksemplāriem), pilnvarotā institūcija novērtē saskaņā ar šo noteikumu 3.6.apakšnodaļu.

11. Gāzes iekārtas, kas izgatavotas sērijveidā (vairāk par 10 eksemplāriem), pilnvarotā institūcija novērtē šo noteikumu 3.1.apakšnodaļā noteiktajā kārtībā un izmantojot vienu (pēc ražotāja izvēles) no šādām metodēm:

11.1. ne retāk kā reizi gadā veic gāzes iekārtu izlases pārbaudi saskaņā ar šo noteikumu 3.2.apakšnodaļu;

11.2. šo iekārtu izgatavošanas laikā novērtē ražotāja kvalitātes sistēmu saskaņā ar šo noteikumu 3.3.apakšnodaļu;

11.3. šo iekārtu izgatavošanas laikā novērtē ražotāja kvalitātes sistēmu saskaņā ar šo noteikumu 3.4.apakšnodaļu;

11.4. pārbauda tās saskaņā ar šo noteikumu 3.5.apakšnodaļu.

12. Izgatavojot gāzes iekārtu piederumus, ražotājs šo noteikumu 10. un 11.punktā noteiktajā kārtībā apliecina to atbilstību šo noteikumu prasībām. Atbilstības deklarācijā, kas pievienota gāzes iekārtu piederumiem, ražotājs skaidri norāda būtisko drošības prasību, kuru palīdz nodrošināt attiecīgais piederums, un piederuma tehniskos rādītājus, raksturlielumus un paskaidrojumus, kā tas uzstādāms.

13. Gāzes iekārtu piederumi nav jāmarķē šo noteikumu 4.nodaļā noteiktajā kārtībā.

14. Tehnisko dokumentāciju, kas attiecas uz atbilstības novērtēšanas procedūrām, ražotājs sastāda latviešu valodā vai citā pilnvarotajai institūcijai pieņemamā valodā.

3. Atbilstības novērtēšanas kārtība

3.1. Gāzes iekārtas tipa pārbaude

(B modulis)

15. Gāzes iekārtas tipa pārbaude ir procedūra, ar kuru pilnvarotā institūcija, pamatojoties uz gāzes iekārtas ražotāja, tā pilnvarotā pārstāvja, importētāja vai izplatītāja (turpmāk — gāzes iekārtas ražotājs) iesniegumu, pārbauda gāzes iekārtas paraugu un apstiprina (sertificē), ka attiecīgais gāzes iekārtas paraugs atbilst šo noteikumu prasībām.

16. Iesniegumu gāzes iekārtas tipa pārbaudei gāzes iekārtas ražotājs iesniedz pilnvarotajā institūcijā, norādot gāzes iekārtas ražotāja nosaukumu un adresi, kā arī rakstisku apliecinājumu, ka šāds iesniegums par šo paraugu nav ticis iesniegts citai pilnvarotajai institūcijai.

17. Šo noteikumu 16.punktā minētajam iesniegumam gāzes iekārtas ražotājs pievieno projekta dokumentāciju, kurā ietverta šāda informācija:

17.1. gāzes iekārtas vispārīgs apraksts;

17.2. kopskata un detalizētie rasējumi, gāzes iekārtas piederumu un atsevišķu bloku rasējumi, diagrammas un shēmas;

17.3. gāzes iekārtas atsevišķo sastāvdaļu apraksts un skaidrojumi par to darbību, kā arī gāzes iekārtas darbību kopumā;

17.4. pilnīgi vai daļēji izmantoto piemērojamo standartu saraksts, kā arī tehnisko risinājumu apraksts, lai nodrošinātu būtisko drošības prasību ievērošanu, ja piemērojamie standarti nav izmantoti;

17.5. izmēģinājumu un testu pārskati;

17.6. gāzes iekārtas montāžas un lietošanas instrukcijas;

17.7. kopā ar gāzes iekārtu lietojamo piederumu kalibrēšanas dokumenti;

17.8. jebkura cita informācija, kas palīdz pilnvarotajai institūcijai veikt atbilstības novērtēšanu.

18. Gāzes iekārtas ražotājs nodod pilnvarotās institūcijas rīcībā gāzes iekārtas paraugu, kas atbilst noteiktam gāzes iekārtas tipam. Pilnvarotā institūcija drīkst pieprasīt papildu paraugus, ja tas nepieciešams testēšanas programmai.

19. Pilnvarotā institūcija:

19.1. pārbauda projekta dokumentāciju un novērtē, vai pievienotais gāzes iekārtas paraugs ir izgatavots saskaņā ar šo dokumentāciju;

19.2. identificē tos gāzes iekārtas elementus, kuri izgatavoti saskaņā ar piemērojamiem standartiem, un pārliecinās par to atbilstību attiecīgo standartu prasībām;

19.3. veic atbilstošas pārbaudes vai testus, lai pārliecinātos, ka gāzes iekārtas ražotāja lietotie risinājumi ir pietiekami efektīvi, lai nodrošinātu atbilstību būtiskajām drošības prasībām.

20. Ja gāzes iekārtas paraugs atbilst šo noteikumu prasībām, pilnvarotā institūcija izsniedz gāzes iekārtas ražotājam gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikātu, kurā norāda gāzes iekārtas ražotāja nosaukumu un adresi, pārbaudes secinājumus, kā arī sertifikāta lietošanas nosacījumus.

21. Gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikātam gāzes iekārtas ražotājs pielikuma veidā pievieno tehniskos aprakstus, diagrammas un rasējumus, kas nepieciešami sertificētā parauga identifikācijai (turpmāk — sertifikāta pielikumi).

22. Pilnvarotā institūcija informē citas pilnvarotās institūcijas par izsniegto gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikātu, kā arī par izmaiņām, kas attiecas uz gāzes iekārtas tipu. Pilnvarotās institūcijas var pieprasīt un saņemt gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikāta kopiju, kā arī sertifikāta pielikumus, gāzes iekārtas tipa pārbaudes protokolu kopijas un testēšanas pārskatu kopijas.

23. Ja pilnvarotā institūcija atsaka izsniegt gāzes iekārtas ražotājam gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikātu vai atsauc to, tā informē šo noteikumu 5.nodaļā minēto tirgus uzraudzības iestādi un pārējās pilnvarotās institūcijas un norāda attiecīgā lēmuma pieņemšanas iemeslus.

24. Gāzes iekārtas ražotājs informē attiecīgo pilnvaroto institūciju par visām sertificētā gāzes iekārtas tipa modifikācijām, kas var iespaidot gāzes iekārtas atbilstību šo noteikumu prasībām, un saņem no pilnvarotās institūcijas papildu apstiprinājumu, ko pielikuma veidā pievieno gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikātam.

3.2. Gāzes iekārtas atbilstība

sertificētajam tipam (C modulis)

25. Gāzes iekārtas atbilstība sertificētajam tipam ir procedūra, ar kuru gāzes iekārtas ražotājs nodrošina, lai attiecīgā gāzes iekārta atbilst gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikātā norādītajam tipam un šo noteikumu prasībām, un deklarē to.

26. Gāzes iekārtas ražotājs katru gāzes iekārtu marķē ar CE marķējumu, kurš papildināts ar tās pilnvarotās institūcijas identifikācijas numuru, kura veic šo noteikumu 28.punktā minētās pārbaudes, un sastāda rakstisku atbilstības deklarāciju. Deklarāciju var sastādīt vienai gāzes iekārtai vai gāzes iekārtu sērijai, un gāzes iekārtas ražotājs uzglabā to ne mazāk kā 10 gadus pēc pēdējās šādas iekārtas piedāvāšanas reizes Latvijas tirgū.

27. Gāzes iekārtas ražotājs veic visas nepieciešamās darbības, lai ražošanas process (arī gala produkta pārbaudes un testēšana) nodrošinātu produkcijas viendabīgumu un gāzes iekārtas atbilstību sertificētajam tipam un šo noteikumu prasībām.

28. Pilnvarotā institūcija ne retāk kā reizi gadā, brīvi izvēloties pārbaudes laiku, veic gāzes iekārtu izlases pārbaudi ražotnē. Lai nodrošinātu gāzes iekārtu atbilstību šo noteikumu prasībām, pilnvarotā institūcija pārbauda noteiktu gāzes iekārtu skaitu un veic piemērojamos standartos noteiktos testus. Pilnvarotā institūcija katrā konkrētajā gadījumā pieņem lēmumu, vai veikt pilnīgu vai daļēju testēšanu. Ja viena gāzes iekārta vai gāzes iekārtu sērija

neatbilst šo noteikumu prasībām, pilnvarotā institūcija veic pasākumus, lai nepieļautu attiecīgo gāzes iekārtu turpmāku marķēšanu ar CE marķējumu.

3.3. Gāzes iekārtas ražošanas kvalitātes

nodrošināšana (D modulis)

29. Gāzes iekārtas ražošanas kvalitātes nodrošināšana ir procedūra, ar kuru gāzes iekārtas ražotājs nodrošina, lai attiecīgā ražošanas kvalitātes sistēma nodrošinātu gāzes iekārtas atbilstību gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikātā norādītajam tipam un atbilst šo noteikumu prasībām, un deklarē to.

30. Gāzes iekārtas ražotājs katru gāzes iekārtu marķē ar CE marķējumu, kurš papildināts ar tās pilnvarotās institūcijas identifikācijas numuru, kas veic šo noteikumu 41.punktā minēto kvalitātes sistēmas uzraudzību, un sastāda rakstisku atbilstības deklarāciju. Deklarāciju var sastādīt vienai gāzes iekārtai vai gāzes iekārtu sērijai, un gāzes iekārtas ražotājs uzglabā to ne mazāk kā 10 gadus pēc pēdējās šādas iekārtas piedāvāšanas reizes Latvijas tirgū.

31. Gāzes iekārtas ražotājs uztur ražošanas kvalitātes sistēmu, kas nodrošina gāzes iekārtu atbilstību gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikātā norādītajam tipam un šo noteikumu prasībām. Gāzes iekārtas ražotājs nodrošina iespēju pilnvarotajai institūcijai veikt ražošanas kvalitātes sistēmas uzraudzību.

32. Lai apstiprinātu gāzes iekārtas ražošanas kvalitātes sistēmas atbilstību, gāzes iekārtas ražotājs iesniedz tā izvēlētajā pilnvarotajā institūcijā iesniegumu, kuram pievienota šāda informācija:

32.1. dokumentācija par ražošanas kvalitātes sistēmu;

32.2. apliecinājums izpildīt pienākumus, kurus tam uzliek ražošanas kvalitātes sistēma;

32.3. apliecinājums uzturēt kvalitātes sistēmu, lai nodrošinātu tās nepārtrauktu piemērotību un efektivitāti.

33. Šo noteikumu 32.punktā minētajam iesniegumam gāzes iekārtas ražotājs pievieno gāzes iekārtas tipa pārbaudes sertifikāta kopiju un dokumentāciju, kas attiecas uz apstiprināto gāzes iekārtas tipu.

34. Visi kritēriji, prasības un apsvērumi, kurus gāzes iekārtas ražotājs izmanto gāzes iekārtu ražošanā, tiek sistemātiski dokumentēti procedūru un pasākumu aprakstos un instrukcijās (turpmāk — kvalitātes sistēmas dokumentācija).

35. Kvalitātes sistēmas dokumentācija nodrošina viennozīmīgu kvalitātes programmu, plānu, rokasgrāmatu un protokolu interpretāciju, īpašu uzmanību pievēršot šādu kvalitātes sistēmas elementu aprakstam:

35.1. kvalitātes sistēmas mērķi, uzņēmuma organizatoriskā struktūra, uzņēmuma vadības atbildība un pilnvaras attiecībā uz gāzes iekārtu kvalitāti;

35.2. gāzes iekārtu ražošanas apraksts, kvalitātes vadības un kvalitātes nodrošināšanas metodes un lietotās sistemātiskās darbības;

35.3. pārbaudes un testi, kas tiek veikti pirms ražošanas uzsākšanas, ražošanas procesā un pēc tās, un to veikšanas periodiskums;

35.4. gāzes iekārtu kvalitātes līmeņa nodrošināšana un uzraudzība, kā arī efektīvas kvalitātes sistēmas nodrošināšana.

36. Pilnvarotā institūcija pārbauda un novērtē gāzes iekārtas ražošanas kvalitātes sistēmu, lai noteiktu, vai tā atbilst šo noteikumu 34. un 35.punktā minētajām prasībām. Ja kvalitātes sistēma ir sertificēta saskaņā ar